

RECENZJA II

Ocena FAO światowych zasobów leśnych 2000

Global Forest Resources Assessment 2000. FAO, Forestry Paper 140, FAO Rome 2001, 479 pp. ISBN 92-5-104642-5.

Jest to najpełniejsza ocena światowych zasobów leśnych dokonana przez FAO z uwzględnieniem zagadnień naukowych, technicznych i statystycznych, odnoszących się do gospodarki leśnej w ciągu ostatnich 20 lat. Z tego względu książka zasługuje na uwagę nie tylko wśród kręgów naukowych, ale także administracji rządowej, zwłaszcza związanej z polityką środowiskową.

- Część I. "Zagadnienia globalne" (s. 1-98) zawiera 10 rozdziałów: 1. Areał lasów i zachodzące zmiany. 2. Masa drzewna. 3. Plantacje leśne. 4. Drzewostany pozaleśne. 5. Różnorodność biologiczna. 6. Gospodarka leśna. 7. Lasy w strefach chronionych. 8. Pożary. 9. Dostawy drewna. 10. Produkty leśne inne niż drewno.

W licznych tabelach oraz diagramach przedstawiono światowe zmiany w różnych parametrach dotyczących lasów i gospodarki leśnej. Należy podkreślić, że w skali globalnej powierzchnia lasów zmniejszyła się w latach 1990-2000 o 94 mln hektarów.

- Część II. "Zasoby leśne w rejonach świata" (s. 99-296) zawiera 34 rozdziały dotyczące bądź grup krajów, kontynentów lub części kontynentów zgodnie z rodzajem lasów. Na przykład kontynentowi afrykańskiemu poświęcono 8 rozdziałów, Europie – 7 rozdziałów, Ameryce Północnej – 4 rozdziały.

Należy podkreślić, że Polska jest omawiana w rozdziale 29 Środkowa Europa (s. 203-209) w grupie 15 krajów z: Austrią, Belgią, Czechami, Danią, Francją, Niemcami, Irlandią, Węgrami, Lichtensteinem, Holandią, Słowacją, Szwajcarią i Anglią. Rejon ten o powierzchni 196 mln ha jest w jednej czwartej pokryty lasami (52 mln ha) oraz zadrzewionymi obszarami (2,2 mln ha). Naturalne lasy zajmują powierzchnię 47,76 mln ha, z czego na Polskę przypada około 9,0 mln ha. Podkreślono przy tym, że w Europie Środkowej powierzchnia lasów pierwotnych

– nie naruszonych gospodarką człowieka – wynosi około ćwierć miliona ha, z tego 144 000 ha przypada na Polskę. Lasy Białorusi, Mołdawii, Rosyjskiej Federacji i Ukrainy zostały omówione w rozdziale 31.

- ❑ Część III "Procedury i metodologia" (s. 299-339) obejmuje trzy rozdziały, które omawiają procedury gromadzenia danych metodami naziemnymi i satelitarnymi, statystyczną analizę zgromadzonych danych oraz technikę sporządzania map. Szczególnie użyteczne są informacje o internetowej dostępności informacji w ramach Systemu Informacji Leśnej (Forestry Information System) (FORIS).
- ❑ Część IV "Wnioski i rekomendacje" (s. 341-357) zawiera ogólne podsumowanie raportu i wskazuje na spowolnienie tempa ubytku powierzchni lasów na Ziemi.

Dalej zamieszczono sześć załączników (s. 359-479): 1. Osoby współpracujące przy raporcie. 2. Terminy i definicje. 3. Tabele tematyczne. 4. Wykaz publikacji. 5. Wykaz autorów rozdziałów. 6. Wykaz tytułów wcześniejszych raportów. Należy podkreślić, że w opracowaniu raportu wzięło udział 238 osób z 72 krajów, a z Polski – R. Michalak i M. Suchorowski.

Książkę kończą dwa skorowidze: nazw geograficznych i nazw botanicznych, które ułatwiają wyszukiwanie pożądanych informacji.

Omawiany raport powinien znaleźć się w każdej bibliotece rolniczo-leśnej, gdyż z pewnością zainteresuje czytelników pragnących wzbogacić swoją wiedzę.

*Jerzy J. Lipa
Instytut Ochrony Roślin
ul. Mieczurina 20,
60-318 Poznań*